

Als je geen hap door je keel krijgt

Handelingen 27:27-39

Geen trek door de spanning

Dit verhaal doet me denken aan de geboorte van onze jongste zoon, bijna 30 jaar geleden. Het was twee weken na de uitgerekende datum, maar zijn geboorte liet op zich wachten. We moesten naar het ziekenhuis om de bevalling op te laten wekken. Dit ging zoals gepland: de weeën kwamen. Toen zei een verpleegkundige tegen mij: "Straks wordt de baby geboren, maar hier heb je een bon voor het restaurant. Je moet wat eten." Ik sputterde tegen, ik wilde bij Els blijven en bovendien kon ik door de spanning geen hap door mijn keel krijgen. Ik kon er absoluut niet overheen kijken. Het perspectief dat in haar woorden zat, daar kon ik niet bij. Maar ze bleef aandringen en ik ging eten. Tot mijn eigen verbazing smaakte het me goed. Twee uur later werd onze zoon geboren. Een opgewekt kind.

Vaak ben je geneigd om bij spanning niet goed voor jezelf te zorgen. Je hoofd staat er niet naar en je vergeet te eten. "Eet je wel goed?", vragen we dan aan elkaar. Ik zie het soms bij mantelzorgers. 24/7 heb je de zorg voor je partner. Je staat 24 uur per dag 'aan'. Maar wat is het dan fijn dat er momenten zijn waarop dat niet hoeft. Dat er andere zorg is, zodat jij even een luchtje kunt scheppen, soms letterlijk. Dat je even op adem kunt komen. Wandelen, winkelen, naar de kapper, naar de kerk ... Ook dat is voedsel om het vol te kunnen houden.

Veertien dagen in de storm

Aan boord van het schip hebben ze al veertien dagen niet gegeten. Dat is meer dan een tijdsaanduiding. Want 14 doet denken aan de 14e Nissan, de datum van het Paasfeest. Het verhaal over deze schipbreuk leunt sterk, qua woordgebruik, tegen het Paasverhaal. Paulus neemt het woord: "Ik raad jullie aan om iets te eten, want dat zal bijdragen aan jullie redding. Je moet wat eten." Paulus had eerder een boodschap van een engel gekregen dat ze het er levend zullen afbrengen. "Wees niet bang, Paulus. Je moet voor de keizer in Rome verschijnen en daarom heeft God in zijn goedheid het leven van alle opvarenden geschonken." Paulus zegt dan: "Houd moed, mensen. Ik vertrouw op deze boodschap van God en we zullen aanspoelen op één of ander eiland." Ze zullen gered worden.

Of je wel of niet gered wordt, heb je niet in de hand. Maar je kunt wel aan je redding bijdragen. Door te eten. Dat heb je wél in de hand. Er zijn zaken die je niet in de hand hebt, er zijn ook dingen die je wél in de hand hebt.

Een maaltijd op een stampend schip

Dan neemt Paulus een brood. Hij dankt God. Hij breekt het brood en begint te eten. Dit is taal die we gebruiken bij de maaltijd van de Heer. We zien in gedachten Jezus Christus bij het laatste avondmaal, die een brood neemt, God dankt en het brood breekt. Ook dit verwijst naar het Paasverhaal.

Uitdrukkelijk staat erbij dat iedereen op het schip er getuige van is. Het is dus een open avondmaal. Iedereen ziet het, iedereen wordt uitgenodigd.

Het stormt, de wind giert. Het schip stampet en rolt. Te midden van al dat natuurgeweld gebruikt Paulus de maaltijd, die tegelijk de maaltijd van de Heer is. Te midden van deze crisis eet Paulus in zijn eentje. Hij zorgt voor zijn lichaam, maar ook voor zijn ziel. Het is eenvoudig en diepzinnig tegelijk.

Aanstekelijke moed

Dat wordt gevoeld. Want de andere opvarenden krijgen door het eten van Paulus moed. Eerder had Paulus gezegd: "Houd moed, mensen, want ik heb een boodschap van een engel gekregen dat wij het zullen overleven." We lezen niet of deze preek effect had. We lezen wél dat dit sacrament werkt. Een handeling komt soms meer binnen dan woorden.

Ze vatten moed en gaan ook eten. Het werkt aanstekelijk. De 276 opvarenden putten er moed uit. Dit precieze getal is zo opvallend dat er veel gezocht is naar een symbolische betekenis. Die is er waarschijnlijk niet. Het vertelt alleen het grote aantal mensen, of het moet zijn dat 276 een driehoeksgetal is. Als je 1, 2, 3 en zo tot en met 23 bij elkaar optelt, kom je aan 276.

Een bron van vertrouwen in roerige tijden

Paulus eet en het hele schip knapt ervan op. Hoe één persoon het verschil kan maken! In alle tumult is Paulus in zijn vertrouwen een bron van vertrouwen. Door zelf te eten voedt hij het vertrouwen. Zouden wij als kerk ook zo in de maatschappij aanwezig kunnen zijn? Hoe kunnen wij te midden van

alle onbetrouwbaarheid en dreiging een bron van vertrouwen zijn? We bevinden ons als samenleving bepaald niet in rustig vaarwater. Wat staat ons als kerk te doen? Misschien moeten we vooral doen wat we altijd doen. De liturgie vieren. Het brood breken en delen. God danken. En iedereen mag dat zien, iedereen wordt uitgenodigd.

Voedsel voor moeilijke dagen

In een crisis – je wordt ziek, je wordt bedrogen, er is spanning in je relatie ... – ben je geneigd om niet goed voor jezelf te zorgen. Je eet slecht, of juist te veel. Maar ook zorg je niet voor je inspiratie. Waar haal jij je geestelijke voeding vandaan? Wat zijn plekken waar jij spiritueel gevoed wordt? Je moet wat eten! Ook al heb je geen trek. Je moet wat overwinnen.

De tafel staat klaar met brood en wijn. Het is gebroken brood en vergoten wijn. Daar zit pijn in. Christus werd verraden en in de steek gelaten. Juist zo is God in Jezus Christus ons nabij. We krijgen geen feestmaaltijd. We krijgen voedsel voor moeilijke dagen. Voedsel dat zegt: je bent niet alleen. Voedsel dat zegt: er is iemand die met je meegaat, ook als je leven piept en kraakt.

Daarom: je moet eten. Niet omdat je trek hebt, maar omdat je het nodig hebt. Omdat je zonder voeding geen vertrouwen kunt vasthouden. Christus geeft zichzelf. Hij voedt ons met zijn leven. Hij geeft ons moed om door te gaan. Hij geeft ons kracht om te blijven staan. Hij geeft ons vertrouwen dat het niet ophoudt bij de storm.

‘Je moet wat eten.’

Amen